

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМЕНІ Д. Є. ЗАДОРА»
ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Циклова комісія «Фортепіано»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчально-виховної роботи

Підпис

ПІБ

29 серпня 2025
Дата

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФОРТЕПІАННИЙ АНСАМБЛЬ

галузь знань	02 Культура і мистецтво
спеціальність	025 Музичне мистецтво
освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
освітньо-професійна програма	Музичне мистецтво

Розробники: Сокач Маріанна Ернестівна, викладач-методист, заслужений працівник культури України; Кудловська Неля Михайлівна, викладач; Туряниця Олена Василівна, викладач.

Програму навчальної дисципліни «Фортепіанний ансамбль» обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії «Фортепіано», протокол № 1 від 29 серпня 2025 року

Голова циклової комісії М Сокач Сокач М.Е.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Кількість кредитів – 10	Курс:
	II, III
	Семестр
	III, IV, V, VI
Загальна кількість годин – 300	Аудиторні заняття 144
	Практичні –
	Індивідуальні заняття 144 год.
	Самостійна робота 156 год.
	Форма підсумкового контролю: залік – IV, VI семестри

Статус дисципліни: обов'язкова

Мова навчання: українська

МЕТА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Фортепіанний ансамбль» є:

- формування знань та компетенцій для забезпечення ефективної практичної діяльності майбутнього фахівця, вдосконалення навичок ансамблевої гри, оволодіння технікою інтерпретації музичних творів фортепіанних дуєтів.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Фортепіанний ансамбль» є:

- опанування техніки гри в ансамблі, закономірностей та особливостей виконання творів дуєтом різних за стилями і жанрами;
- удосконалення навичок читання з листа в дуєті;
- комплексний розвиток музичних здібностей, музичного слуху та пам'яті, почуття ритму, виконавської волі, розвиток образного мислення, художнього смаку, удосконалення навичок міжособистісної комунікації;
- ознайомлення з симфонічною та інструментальною музикою у фортепіанній транскрипції.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен

знати:

- особливості виконання ансамблевих творів різних стилів, жанрів та форм;
- базовий концертний репертуар фортепіанного ансамблю;
- особливості виконання оригінальних творів та перекладень симфонічної та інструментальної музики;
- взаємозв'язок та взаємозалежність між усіма елементами теоретичних та практичних знань музичного мистецтва;
- проявляти творчу колективну дисципліну та відповідальність;

вміти:

- використовувати в практичній діяльності отримані в процесі навчання навички ансамблевої гри;
- використовувати в ансамблевому виконанні весь комплекс професійних піаністичних умінь і навичок;
- відтворити метро-ритмічний ансамбль та звуковий баланс;
- трактувати свою партію як складову частину цілісного художньо-образного змісту твору;
- аналізувати виконавські труднощі, знаходити шляхи їх подолання;
- самостійно працювати над музичними творами;
- оволодіти навичками читання з листа;
- свідомо й творчо використовувати набуті знання у подальшій професійній діяльності;
- оперувати професійною термінологією у сфері фахової діяльності.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Попередньо здобуті знання мистецького спрямування. Навчальна дисципліна «Фортепіанний ансамбль» має безпосередній зв'язок із дисциплінами музично-теоретичного циклу, а також із «Спеціальним класом».

ПЕРЕЛІК ЗАГАЛЬНИХ (ЗК) І СПЕЦІАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ (СК) ВИПУСКНИКА

(відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра):

ЗК 3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5 Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК 6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8 Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях

СК 1 Здатність використовувати знання та розуміння традиційних і сучасних культурно-мистецьких процесів і практик у власній професійній діяльності.

СК 2 Здатність демонструвати достатній рівень виконавської майстерності.

СК 3 Здатність відтворювати художньо-образний зміст музичного твору у виконавській діяльності.

СК 5 Здатність демонструвати професійні навички та уміння в музично-теоретичній/виконавській/педагогічній/організаційно-творчій діяльності.

СК 7 Здатність самостійно організувати та провадити індивідуальний та/або колективний репетиційний процес у професійній діяльності.

СК 8 Здатність оперувати професійною термінологією.

СК 11 Здатність відслідковувати і оцінювати власний прогрес та досягнення у професійній сфері, проявляти критичну самосвідомість.

СК 12 Здатність здійснювати міжособистісну та соціальну взаємодію для досягнення професійних цілей.

СК 13 Здатність презентувати результати своєї організаційно-творчої діяльності перед аудиторією з урахуванням її специфіки.

СК 14 Здатність до професійної самореалізації.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає досягнення наступних результатів:

РН 3 Грати на музичному інструменті артистично, технічно, осмислено відтворюючи художньо-образний зміст музичного твору відповідно до його стилєвих особливостей.

РН 4 Читати та відтворювати нотний запис тексту музичного твору.

РН 8 Розпізнавати різні компоненти музичної мови.

РН 12 Проводити колективний репетиційний процес у виконавській організаційно-творчій діяльності.

РН 13 Використовувати професійну термінологію під час виконання творчих та навчальних завдань.

РН 15 Позитивно сприймати конструктивні критичні зауваження фахівців щодо своїх навчальних та творчих результатів і використовувати їх для власного професійного розвитку.

РН 17 Презентувати результати власної мистецької діяльності з метою забезпечення особистісної конкурентоспроможності на ринку праці.

РОЗПОДІЛ ЗАГАЛЬНОГО ОБСЯГУ ГОДИН МІЖ ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЮ РОБОТОЮ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ, ПОСЛІДОВНІСТЬ, ОРГАНІЗАЦІЙНІ ФОРМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Зміст програми навчальної дисципліни

II курс

III семестр

Тема 1. Формування початкових навичок ансамблевої гри.

Правильна посадка при грі в чотири руки. Синхронне взяття та зняття звуку. Досконале вивчення своєї партії та ознайомлення з партією партнера.

Тема 2. Формування навичок читання з листа при грі в ансамблі.

Читання з листа нескладних за формою та фактурою творів. Вміння прочитати свою партію, не порушуючи спільної метро-ритмічної структури.

Тема 3. Робота над творами малої форми віртуозного характеру.

Дотримання єдиного метро-ритму. Синхронне виконання унісонних або паралельних рухів. Вміння вчасної передачі пасажів від партнера до партнера.

Тема 4. Робота над творами малої форми кантиленного характеру.

Виконавське опанування засобами виразності: вміння досягти єдності динаміки, узгодженість артикуляції, фразування, агогічних відхилень. Особливості педалізації в ансамблевій грі.

Тема 5. Спільна робота учасників ансамблю.

Виховання відчуття партнерства. Побудова музичної драматургії та визначення архітектоніки ансамблевого твору.

Тема 6. Засвоєння навичок самостійного опрацювання нескладних ансамблевих творів.

IV семестр

Тема 1. Вдосконалення уміння читання з листа дуєтом.

Покращення техніки гортання сторінок а також швидкого орієнтування в тексті. Розвиток внутрішнього слуху, швидка реакція на нотні знаки, вільна орієнтація на клавіатурі, вміння прислухатись до партнера.

Тема 2. Робота над творами малої форми віртуозного характеру.

Вміння досягти єдності ритмічної пульсації, а також точності і чіткості ритмічного малюнку кожної з партій. Вміння подолання труднощів поліритмії в ансамблевій грі.

Тема 3. Робота над творами малої форми кантиленного характеру.

Вдосконалення навичок співучого звуковидобування. Уміння досягти збалансованого розподілу звучності учасниками ансамблю.

Тема 4. Робота над творами великої форми. Виконання сонати.

Особливості виконавської інтерпретації сонатної форми. Виявлення технічних труднощів у кожній з партій. Вміння досягти єдності темпоритму та охоплення форми твору.

Тема 5. Підготовка до публічного виступу.

Виховання естрадно-сценічної витримки та емоційного співпереживання.

Тема 6. Засвоєння навичок самостійного опрацювання нескладних, контрастних за жанром та стилем творів.

III курс

V Семестр

Тема 1. Вдосконалення навичок ансамблевого читання з листа.

Вміння завчасно звернути увагу на зміну знаків; розвиток навички тримати в полі зору одночасно і свою партію і партію партнера.

Тема 2. Опрацювання художнього змісту у різнохарактерних п'єсах малої форми. Детальний розбір музичних елементів, таких як мелодія, гармонія, ритм та динаміка. Визначення художнього образу та форми твору. Особливості структури малої форми та її вплив на виконавську практику. Розвиток навичок взаємодії між учасниками ансамблю.

Тема 3. Вивчення твору великої форми.

Визначення форми твору та її елементів. Засвоєння внутрішніх структурних зв'язків та переходів між різними частинами. Вдосконалення технічних навичок для розкриття музичної ідеї твору. Методи подолання можливих труднощів, таких як швидкі пасажі або складні ритмічні структури.

Тема 4. Формування навичок роботи над поліфонічним твором.

Ретельний аналіз структури, гармонії та лінійного розвитку в музичному матеріалі. Розуміння ролі кожної лінії та їх взаємодії у створенні поліфонічної тканини.

Тема 5. Ознайомлення з перекладами оркестрових та хорових партитур (симфонії, увертюри, кантати).

Вивчення оркестрових фактур та хорових ліній. Подолання технічних труднощів при виконанні оркестрових чи хорових партій на фортепіано.

Тема 6. Засвоєння навичок самостійного опрацювання творів великої форми.

VI семестр

Тема 1. Закріплення навичок та вмінь читання з листа.

Оволодіння навичками цілісного сприйняття виконуваної вперше музики;

вироблення звички до постійного знайомства з новою музикою; читання музичного тексту і по горизонталі і по вертикалі.

Тема 2. Поглиблений аналіз музичних характерів, художнього змісту у п'єсах малої форми.

Узгодженість та синхронізація виконавців в музичних діалогах. Робота над технічними аспектами виконання, такими як артикуляція, темп, техніка гри кожного партії.

Тема 3. Вдосконалення роботи над твором великої форми.

Спільна робота над динамікою, фразуванням та темповими рішеннями. Використанням педалі, тембрових комбінацій та динамічного діапазону. Опанування навичками взаємодії та розкриття свого творчого потенціалу у музичному виконанні.

Тема 4. Вдосконалення роботи над поліфонічним твором.

Розвиток поліфонічного мислення та інтонування. Робота над самостійністю голосів, фразуванням, тембральним забарвленням. Принципи педалізації. Розвиток навичок незалежного керування партіями та координації між ними.

Тема 5. Робота над перекладами оркестрових та хорових партитур (симфонії, увертюри, кантати).

Оволодіння художньо-образним змістом та стилістичними особливостями. Відтворення оркестрових кольорів та хорової емоції. Робота над взаємодією між учасниками фортепіанного ансамблю для відтворення колективної симфонічної атмосфери.

Тема 6. Засвоєння навичок самостійного опрацювання фортепіанних перекладів симфонічної музики.

Тема 7. Підготовка до публічного виступу.

Розвиток слухового самоконтролю та вміння одночасного слухання партій в їх єдності. Виховання естрадно-сценічної витримки та емоційного співпереживання. Розвиток навичок взаємодії та комунікації на сцені. Визначення сценічних позицій та взаємодія під час виконання.

Програма курсу фортепіанного ансамблю передбачає використання двох видів репертуару: твори спеціально створені для ансамблю (оригінальні твори) та перекладені з симфонічної, оперної, камерної музики (транскрипції) для виконання у чотири руки за одним або двома інструментами.

Кожного семестру здобувач освіти має вивчити 4 твори, різних по стилю, жанру, формі, художньому та технічному рівню згідно змісту програми навчальної дисципліни. Учасники ансамблю почергово грають I та II партії, у чотири руки на одному або двох інструментах з нот.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин		
	усього	у тому числі	
		практичні	самостійна робота
1	2	3	4
III семестр			
Тема 1. Формування початкових навичок ансамблевої гри.	13	8	5
Тема 2. Формування навичок читання з листа при грі в ансамблі.	17	2	15
Тема 3. Робота над творами малої форми віртуозного характеру.	8	8	-
Тема 4. Робота над творами малої форми кантиленного характеру.	8	8	-
Тема 5. Спільна робота учасників ансамблю.	10	5	5
Тема 6. Засвоєння навичок самостійного опрацювання нескладних ансамблевих творів.	18	-	18
Контрольний урок	1	1	-
Всього:	75	32	43
IV семестр			
Тема 1. Вдосконалення уміння читання з листа дуетом.	18	3	15
Тема 2. Робота над творами малої форми віртуозного характеру.	9	9	-
Тема 3. Робота над творами малої форми кантиленного характеру.	9	9	-
Тема 4. Робота над творами великої форми. Виконання Сонати.	15	15	-
Тема 5. Підготовка до публічного виступу.	5	3	2
Тема 6. Засвоєння навичок самостійного опрацювання нескладних, контрастних за жанром та стилем творів.	18	-	18
Залік	1	1	-
Всього:	75	40	35

V семестр			
Тема 1. Вдосконалення навичок ансамблевого читання з листа.	20	-	20
Тема 2. Опрацювання художнього змісту у різнохарактерних п'єсах малої форми.	8	8	-
Тема 3. Вивчення твору великої форми.	9	9	-
Тема 4. Формування навичок роботи над поліфонічним твором.	8	8	-
Тема 5. Ознайомлення з перекладами оркестрових та хорових партитур (симфонії, увертюри, кантати).	6	6	-
Тема 6. Засвоєння навичок самостійного опрацювання творів великої форми.	23	-	23
Контрольний урок	1	1	-
Всього:	75	32	43
VI семестр			
Тема 1. Закріплення навичок та вмінь читання з листа.	15	-	15
Тема 2. Поглиблений аналіз музичних характеристик, художнього змісту у п'єсах малої форми.	7	7	-
Тема 3. Вдосконалення роботи над твором великої форми.	9	9	-
Тема 4. Вдосконалення роботи над поліфонічним твором.	9	9	-
Тема 5. Робота над перекладами оркестрових та хорових партитур (симфонії, увертюри, кантати).	10	10	-
Тема 6. Засвоєння навичок самостійного опрацювання фортепіанних перекладів симфонічної музики.	17	-	17
Тема 7. Підготовка до публічного виступу.	7	4	3
Залік	1	1	-
Всього:	75	40	35
Разом годин	300	144	156

Самостійна робота

Викладач повинен всебічно формувати музичний світогляд здобувача освіти, розвивати у нього творчу активність і самостійність. Для успішного формування навичок самостійної роботи над музичними творами, здобувач освіти повинен самостійно вивчити твори доступного технічного та художнього рівня складності (1-2 ансамблеві твори).

Велике значення для розвитку здобувача освіти має систематичне самостійне читання з листа. Матеріалом для цього можуть бути нескладні оригінальні ансамблеві твори, а також транскрипції з симфонічної, оперної і камерної музики.

Перевірка самостійної роботи здобувача освіти: читання з листа та самостійно вивчений ансамблевий твір здійснюється в кінці кожного семестру.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
III семестр		
1	Формування початкових навичок ансамблевої гри.	5
2	Формування навичок читання з листа при грі в ансамблі.	15
3	Спільна робота учасників ансамблю.	5
4	Засвоєння навичок самостійного опрацювання нескладних ансамблевих творів.	18
	Разом	43
IV семестр		
1	Вдосконалення уміння читання з листа дуєтом.	15
2	Підготовка до публічного виступу.	2
3	Засвоєння навичок самостійного опрацювання нескладних, контрастних за жанром та стилем творів.	18
	Разом	35
V семестр		
1	Вдосконалення навичок ансамблевого читання з листа.	20
2	Засвоєння навичок самостійного опрацювання творів великої форми.	23
	Разом	43
VI семестр		
1	Закріплення навичок та вмінь читання з листа.	15
2	Засвоєння навичок самостійного опрацювання фортепіанних перекладів симфонічної музики.	17
3	Підготовка до публічного виступу.	3
	Разом	35
	Всього	156

Орієнтовний репертуарний список
для самостійної роботи

III семестр

Ансамблі. (молодші класи. Вип.1)
Ансамблі. (середні класи. Вип. 1)
Ансамблі. (середні класи. Ред. А.Руббаха, вип.1.)
Бах Й.С. «Жарт»
Брамс Й. «Народна пісня»
Вебер К.М. «Вальс»
Гріг Е. «Ранок» з сюїти «Пер Гюнт»
Гріг Е. «Норвезський танок»
Дебюссі К. Менует з маленької сюїти

Твори українських композиторів:

Колодуб Ж. Закарпатська сюїта для двох фортепіано.
Колодуб Ж. «Вальс» та «Скерцо» з Концертної сюїти №2 для двох фортепіано.
Стронько Б. «Діалог» для фортепіано у 4 руки.
Костін О. «Чай удвох». Сюїта для двох фортепіано
Іванько О. «Вальс ялинкових іграшок» для фортепіано у 4 руки.
Іванько О. «Заметіль» для ф-но у 4 руки.

Твори закарпатських композиторів:

Теличко В. «Про Японію»; «Про Словаччину»; «Інвертіта»; «Про Румунію»;
«Про Австрію»; «Про Закарпаття»; «Про Україну»; «Ой капуста, капуста»
Теличко В. «Колискова Анни» для 6 рук;

IV семестр

Ансамблі. 6 клас в 4 руки і для 2-х фортепіано
Ансамблі. 6 клас.
Ансамблі. (7 клас для 2-х ф-но)
Бетховен Л. «Три німецьких танця»
Моцарт В. «Арія Дон Жуана», «Менует»
Моцарт В. «Нічна серенада».
Бізе Ж. «Експромт», «Волчок» з маленької сюїти «Дитячі ігри» ор. 22 № 3
Гріг Е. «Канон для 2-ох фортепіано»
Равель М. «Павана сплячої красуні»
Равель М. Дві п'єси.
Шуберт Ф. «Угорський дивертисмент». для ф-но в 4 руки.
Шуберт Ф. «Марш»

Твори українських композиторів:

Беркович І. Фортепіанні ансамблі (за вибором).
Глієр Р. Пісня.
Соколовський Н. «На велотреці»
Глієр Р. «Остінато» для 2-х фортепіано.
Подвала В. Скерцо для ф-но у 4 руки.

Твори закарпатських композиторів :

Шимша Н. «Заграємо удвох», «Народні мелодії національностей Закарпаття», «Прив'яжу я колисочку», «Під дубиною, під зеленою», «Вербункош», «Чардаш», «Хора», «У гайку зеленім», «Танцюй, танцюй, вигравай», «Лісовий концерт», «Колискова»

V семестр

Бетховен Л. «Рондо» з сонати D –dur , op.6
Гайдн Й. «Менует»
Гайдн Й. Відривок з сімфонії
Моцарт В. « Дивертисмент», «Менует»
Моцарт В. «Тема з варіаціями»
Шмидт Я. 4 сонатина

- Концерти для фортепіано:

Бах Й. Концерт №5 фа мінор
Гендель Г.Ф. Фінал концерту соль мінор
Моцарт В.А.П. Фінал концерту №17 соль мажор
Моцарт В.А. «Ларгетто» з концерту №26 ре мажор
Моцарт В.А. Фінал концерту №21 до мажор

VI семестр

Фортепіанний переклад уривків з опер :

Вагнер Р. Увертюри до опер: «Рієнці», «Тангейзер», «Лоенгрін», «Трістан та Ізольда»
Вебер К.М. «Увертюра до опери «Оберон» (ред. Х. Улріха)
Моцарт В. увертюри до опер : «Ідомеї», «Дон Жуан», «Титус», «Викрадення з Сералю», «Так роблять всі» під редакцією Х. Улріха.
Шуман Р. Симфонії № 1, 2, 3 (редакція Кіршпера Т.).

ФОРМИ ТА ЗАСОБИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Результати навчання здобувача освіти, що відображають досягнутий ним рівень компетентностей відносно очікуваних, ідентифікують і вимірюють у процесі контрольних заходів за допомогою критеріїв.

Оцінювання здобувачів освіти охоплює низку практичних контрольних процедур, які використовують відповідно до компетентнісних характеристик (знання, вміння/навички, комунікація, відповідальність і автономія) результатів навчання, досягнення яких контролюється.

Вимірювання рівня досягнення результатів навчання здійснюється експертно за критеріями.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти проводиться під час проведення поточного і підсумкового контролю.

Поточний контроль проводиться на індивідуальних уроках у вигляді прослуховування вивченого матеріалу і має на меті перевірку рівня засвоєння здобувачем освіти освітнього компонента.

Семестровий контроль проводиться у формі контрольних уроків (III, V семестри).

Вимоги контрольного уроку:

III семестр: два твори малої форми різного характеру і стилю, читання з листа та самостійно вивчений ансамблевий твір;

V семестр: твір малої форми українського автора і твір великої форми, читання з листа та самостійно вивчений ансамблевий твір.

Підсумковий контроль проводиться відповідно до навчального плану у формі заліку (IV, VI семестри) в терміни, встановлені графіком освітнього процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному програмою навчальної дисципліни.

Вимоги підсумкового контролю:

залік

IV семестр: твір поліфонічного жанру і твір малої форми, читання з листа та самостійно вивчений ансамблевий твір

VI семестр: твір великої форми (оркестровий переклад), твір малої форми композиторів XX-XXI ст., читання з листа та самостійно вивчений ансамблевий твір.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів поточного та підсумкового контролю здійснюється за національною (чотирибальною) шкалою:

- **«відмінно»** – програма виконана технічно бездоганно, без текстових помилок. Звучання синхронне, артикуляція та ритм ідентичні, витримано тембрально-динамічний баланс. Яскраве розкриття художнього змісту твору партнерами. Досконале партнерське розуміння змісту, форми та жанрово-стильових особливостей твору. Високий рівень виконання, точне застосування засобів виконавської виразності, майстерне володіння традиційними та сучасними знаннями, гармонійне ансамблеве звучання. Володіння професійною музичною термінологією. Здатність враховувати конструктивну критику та активно використовувати її для покращення якості ансамблевого виконання. Самостійна робота виконана у повному обсязі.
- **«добре»** – здобувачі освіти демонструють достатній рівень навичок ансамблевої гри, добрий технічний рівень виконання, осмислене відтворення художньо-образного змісту музичних творів відповідно до їх стильових особливостей. Добре володіння засобами музичної виразності, навичками ансамблевої гри, музичною термінологією. Мають місце незначні текстові помилки, що носять випадковий характер. Позитивне сприйняття дуєтом конструктивної критики щодо своїх навчальних та творчих результатів і використання їх для власного професійного розвитку. Має місце часткове сценічне хвилювання. Самостійна робота виконана у повному обсязі.

- **«задовільно»** – виконання маловиразне, недостатній рівень синхронності, ритмічні розходження, текстові помилки. Слабо сформоване художньо-образне мислення. Недосконале визначення змісту, форми, жанрово-стильових особливостей музичного твору. Суттєві ансамблеві погрішності у застосуванні основних засобів виразності, недостатнє володіння звуковим балансом, педалізацією. Обмежені технічні можливості. Здобувачі освіти сприймають конструктивні критичні зауваження викладача щодо своїх ансамблевих навиків, але недостатньо використовують їх для власного професійного розвитку. Недостатній рівень взаємодії між партнерами. Під час презентації результатів ансамблевої діяльності мають місце сценічне хвилювання та скутість. Самостійна робота виконана частково.
- **«незадовільно»** – здобувачі освіти не володіють програмовим матеріалом. Відсутність співпраці між партнерами у дуеті, мають місце значні порушення синхронності. Нездатність визначити зміст, форму, жанрово-стильові особливості твору. Виконання має значні текстові втрати і стилістичні помилки. Відсутність технічних навичок. Не володіють засобами виразності, музичною термінологією. Відсутність реакції на конструктивні критичні зауваження викладача. Не володіють сценічною витримкою і не можуть презентувати результати власної мистецької діяльності. Самостійна робота не виконана.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нотна література

III семестр

Класична музика:

Бетховен Л. – Три марші
 Гайдн Й. – Угорське рондо
 Клементі М. – Сім сонат

Романтична музика:

Брамс Й. – Угорські танці
 Шуберт Ф. – Полонези, лендлери, дивертисменти.
 Гріг Е. - Два вальси-каприси. Норвезькі танці.
 Дворжак А. - Слов'янські танці, тв. 46

Українська музика:

Беркович І. Полька. З циклу «Десять п'єс для фортепіано в чотири руки»
 Беркович І. Танець. З циклу «Десять п'єс для фортепіано в чотири руки» .
 Беркович І. Східний наспів. З циклу «Десять п'єс для фортепіано в чотири руки»
 Беркович І. Романс. З циклу «Десять п'єс для фортепіано в чотири руки»
 Вілінський М. Дитячий альбом
 Колодуб Ж. Українська мелодія

IV семестр

Старовинна клавiрна музика:

Бах Й.С. – Італійський концерт
Органні композиції
Букстехуде Д. – Пасакалія
Гендель Г. – Органні концерти
Куперен Ф. – Алеманда.
Джордані Т. - 3 сонати, тв. 9

Романтична музика:

Брамс Й. - угорські танці, 4 вальси
Дворжак А. - Легенди, тв. 59
Ліст Ф. - Святковий полонез

Українська музика:

Компанієць Г. Дитяча сюїта
Кос-Анатольський А. «Ой ти дівчино, з горіха зерня»
Лисенко М. Увертюра до опери «Тарас Бульба»
Назарова-Метнер Т. «Ой за гаєм, гаєм». Варіації на тему української народної пісні
Обробка Л. Ревуцького. «Чуєш, брате мій». Перекладення для фортепіано в чотири руки П. Слободської та Н. Судзан.

V семестр

Українська музика:

Обробка Л. Ревуцького. «Чуєш, брате мій». Перекладення для фортепіано в чотири руки П. Слободської та Н. Судзан
Обробка Л. Ревуцького. «Їхав козак на війноньку»
Подвала В. «Пустуни»
Сечкін В. Сюїта
Скорик М. Місячна соната. З циклу «Джазові парафрази творів Л. Бетховена»
Три джазові п'єси: «В народному стилі»; «Нав'язливий мотив»; «Приємна прогулянка»
Філіпенко А. «На місточку»
Чембержі М. «Колискова»
Шутенко К. Рондо. Для двох фортепіано
Щуровський Ю. П'єси

Старовинна клавiрна музика:

Бетховен Л. Рондо з сонати D –dur , ор.6
Гайдн Й. «Менует»
Гайдн Й. Уривок з симфонії
Моцарт В. « Дивертисмент», «Менует»
Моцарт В. «Тема з варіаціями»
Моцарт В. Сонати для фортепіано в чотири руки

VI семестр

Переклади з симфонічної та інструментальної музики для фортепіано:

Бах Й.С. – «Алегро» із сонати сі-мінор (обр. М.Готліба)

Букстехуде Д. – Токата для органа

Бетховен Л. – Симфонії № 3, 5, 7. Увертюри «Егмонт», «Кариолан»

Моцарт В. – Увертюра до опери «Чарівна флейта» (пер. Ф.Бузоні),
Увертюра до опери «Дон Джованні», «Весілля фігаро»

Музика композиторів 20-21 ст.:

Барбер С. Сюїта «Спогади» тв. 28

Дебюссі К. «Мала сюїта»

Мійо Д. «Каталог квітів»

Регер. М. 6 п'єс

Саті. Е. Два хорали

Скотт. С. «Три танці»

Шенберг. А. 6 п'єс

Методична література

1. Бившева Т.Ю. (укладач) Основи фортепіанного виконавства. Ансамбль: метод. настанови / Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради. Харків, 2018. 100 с. URL: http://repository.khpa.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/1504/1/Byvsheva_method_ichki_2.pdf

2. Гуральник Н. П. Національна фортепіанна школа як феномен музичної освіти. Актуальні питання мистецької освіти та виховання. 2013. Вип. 1. С. 97–109.

3. Давидов Н. Теоретичні основи формування виконавської майстерності. Київ: Музична Україна, 1996. 115 с.

4. Кашкадамова Н. Б. Історія фортепіанного мистецтва XIX сторіччя. Тернопіль: АСТОН, 2006. 607 с.

5. Кашкадамова Н. Б. Мистецтво виконання музики на клавішно-струнних інструментах: навчальний посібник. Тернопіль: Астон, 1998. 300 с.

6. Кашкадамова Н. Б. Фортеп'янке мистецтво у Львові: статті, рецензії, матеріали. Тернопіль: Астон, 2001. 400 с.

7. Ляшенко Т. В. Фортепіанний ансамбль в системі музично-педагогічного навчання. // Наукові записки НДУ імені М. Гоголя. Психолого-педагогічні науки. – 2015. – № 2. – С. 141.

8. Саїк Г. Ф. Музично-виконавська майстерність як художньо-педагогічна проблема. Педагогіка. 2001. № 5. С. 17–21.

9. Склярів О. Д. Розвиток внутрішнього слуху, пам'яті й асоціативного мислення в процесі фортепіанного навчання. Культура України. 2014. Вип. 47. С. 21–24.

10. Смірнова І. В. Феномен змішаного ансамблю у творчості Й. Брамса: особливості ансамблевого письма в аспекті тембрової специфіки [Електронний ресурс] / І. В. Смірнова // Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті. - 2019. - Вип. 4. - С. 77-82. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tnvakho_2019_4_14

11. Шубіна В. Б. Роль фортепіанного ансамблю у формуванні професійних музичних умінь та навичок майбутніх вчителів музики. / В. Б. Шубіна. // Педагогічний дискурс: зб. наук. праць / гол. ред. І. М. Шоробура. – Хмельницький : ХГПА. – 2011. – Вип. 9. – С. 374–379. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/peddysk_2011_9_88

12. Шумська О.О. Теорія і методика ансамблевого виконавства Навчально-методичний посібник Харків 2020 <http://repository.khpa.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/2052/1/%D0%A2%D0%95%D0%9E%D0%A0%D0%86%D0%AF%20%D0%86%20%D0%9C%D0%95%D0%A2%D0%9E%D0%94%D0%98%D0%9A%D0%90%20%D0%90%D0%9D%D0%A1%D0%90%D0%9C%D0%91%D0%9B%D0%95%D0%92%D0%9E%D0%93%D0%9E%20%D0%92%D0%98%D0%9A%D0%9E%D0%9D%D0%90%D0%92%D0%A1%D0%A2%D0%92%D0%90.pdf>

Інформаційні ресурси:

Електронна бібліотека нот українських композиторів - UkrainianScores:

<https://ukrainianlive.org/ukrainian-scores>

<http://term.in.ua/> – Словник-довідник музичних термінів

